

UDVIKLING I LANDDISTRIKTERNE

LANDDISTRIKTSPULJEN 2007

Indhold

Forord	4
Indledning.....	5
Forsøgsprojekter	6
1. Emnerne for forsøgsprojekter.....	6
2. Hvem har ansøgt?.....	8
3. Størrelsen på de bevilligede tilskud.....	9
4. Forsøgsprojekternes geografiske fordeling	10
Forsknings- og informationsprojekter	11
Oversigt over støttede projekter	12
1. Forsøgsprojekter	12
2. Forsknings- og informationsprojekter	21
Baggrund for Velfærdsministeriets Landdistriktpulje	22
1. Velfærdsministeriets Landdistriktpulje	22
2. Forsøgsprojekter	23
3. Forsknings- og Informationsprojekter	24
Velfærdsministeriet og landdistriktsområdet.....	26
1. Regeringens rådgivende udvalg på landdistriktsområdet.....	26

Forord

Velfærdsministeriets Landdistriktspulje giver penge til projekter, som på forskellig vis er med til at udvikle Danmarks landdistrikter. Forsøgsprojekter sætter aktiviteter i gang i et specifikt lokalområde. Forsknings- og informationsprojekter peger på nye udfordringer og muligheder for landdistrikterne generelt. Nærværende publikation beskriver de projekter, som puljen støttede i 2007.

Set i lyset af at kommunalreformen trådte i kraft d. 1. januar 2007, er der ved denne udde-
ling lagt særligt vægt på projekter, der fremmer landdistriktsudvikling i de nye kommuner
og projekter, der sætter fokus på et lokalområdes ressourcer, muligheder og kvaliteter.

Mange af de støttede projekter har taget handsken op ved at igangsætte processer, som
skal resultere i landdistriktspolitikker i de nye kommuner eller udarbejde branding-strategier
og handlingsplaner for lokalområder. Derudover støttes projekter, der fremmer erhvervs-
udvikling, bosætning, lokale kultur- og fritidsaktiviteter, netværksdannelse og kompetence-
udvikling.

I en tid præget af forandringer i de lokale strukturer er det essentielt, at beboerne i landdi-
strikterne selv tager initiativ og medvirker til at skabe udviklingen. Med Landdistriktspuljen
bakker jeg op om lokale initiativer, hvor ildsjæle gør et stort stykke arbejde for at gøre
vores landdistrikter attraktive.

Karen Jespersen

Velfærdsminister

Indledning

Denne elektroniske publikation er en redegørelse for uddelingen af Landdistriktpuljen for 2007. I de første afsnit præsenteres statistiske oversigter over den geografiske fordeling, den indholdsmæssige fordeling, fordeling af ansøgere og fordeling af tilskudsstørrelser for henholdsvis forsøgsprojekter og forsknings- og informationsprojekter.

Herefter gives en oversigt over alle støttede projekter i 2007 fordelt på emne.

Afslutningsvis redegøres der for baggrunden for Landdistriktpuljen, blandt andet for indsatsområder og kriterier for tildeling af støtte. Efterfølgende beskrives regeringens rådgivende udvalg på landdistriktsområdet.

Håbet med denne publikation er, at den vil være interessant for ildsjæle, foreninger og institutioner i landdistrikter, der har blik for de lokale udfordringer og mod på at starte en positiv udvikling i lokalområdet.

Forsøgsprojekter

Indenrigs- og Sundhedsministeriet (fra 23. november 2007 Velfærdsministeriet) har fra Landdistriktpuljen for 2007 tildelt 21 mio. kr. i tilskud til 151 forsøgsprojekter.

1. Emnerne for forsøgsprojekter

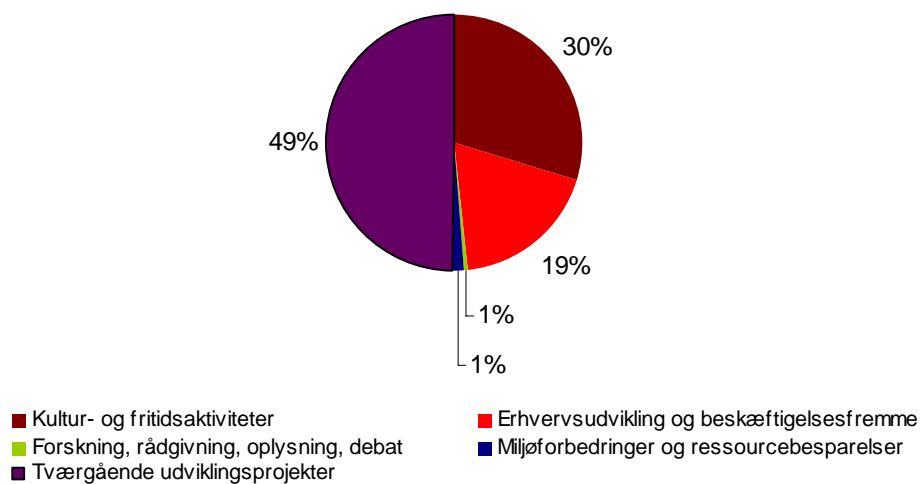
Kategorien "Tværgående udviklingsprojekter" rummer 49 pct. af forsøgsprojekterne, jf. figur 1. "Tværgående udviklingsprojekter" omfatter typisk demokrati- og netværksprojekter, kompetenceudviklingsprojekter samt projekter der sigter på oprettelse af landsbykontorer, landdistriktskoordinatorer og landdistriktspolitik. Kategorien omfatter endvidere projekter, der handler om dette års fokusområder. Det vil for det første sige projekter, der sætter fokus på et lokalområdes ressourcer, muligheder, kvaliteter med videre. For det andet er der tale om projekter, der i lyset af kommunalreformen sætter fokus på landdistriktsudvikling i de nye kommuner.

"Kultur- og fritidsaktiviteter" udgør 30 pct. af forsøgsprojekter, og er dermed den næststørste kategori. Her gives støtten til en bred skare af aktiviteter både i forbindelse med enkeltstående projekter eller som en del af længevarende projekter.

De beskæftigelsesudviklende projekter, herunder bl.a. etablering af nye arbejdspladser og indsatser rettet mod det lokale erhvervsliv, findes i kategorien "Erhvervsudvikling og beskæftigelse". Denne kategori udgør i 2007 19 pct. af de støttede projekter.

De resterende 2 pct. af projekterne er projekter inden for henholdsvis forsknings-, rådgivnings-, oplysnings-, og debataktiviteter i relation til landdistrikterne samt miljøforbedringer og ressourcebesparelser.

Figur 1: Støttede forsøgsprojekter fordelt efter emne, pct.

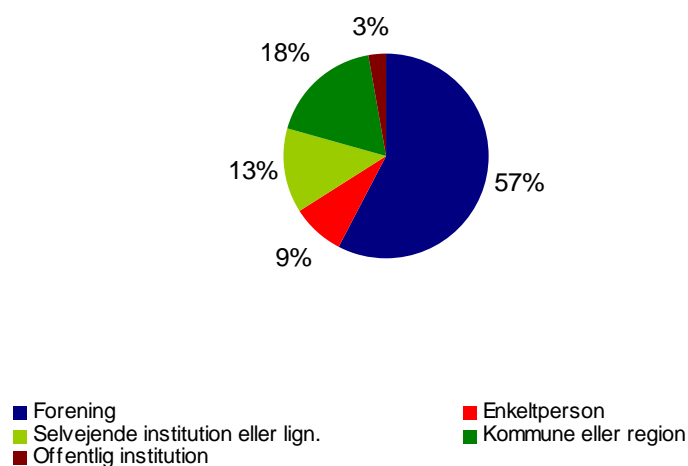
2. Hvem har ansøgt?

Landdistriktspuljen ansøges af et bredt udvalg af foreninger og institutioner. Figur 2 viser, at 57 pct. af forsøgsprojekterne afvikles i foreningsregi. Foreninger er en bred betegnelse for eksempelvis borgerforeninger, idrætsforeninger, fritidsforeninger og kulturforeninger.

Projekter, der er forankret i kommunalt, regionalt eller andet offentligt regi, udgør henholdsvis 18 pct. og 3 pct. af projekterne. Selvejende institutioner, som eksempelvis visse skoler, tegner sig i 2007 for 13 pct. af projekterne.

Det er også muligt for enkeltpersoner at opnå støtte fra Landdistriktspuljen, hvilket i 2007 har været tilfældet for 9 pct. af forsøgsprojekterne. Enkeltpersoner har dog kun mulighed for at opnå støtte, såfremt projektet retter sig mod en bred kreds af borgere.

Figur 2: Støttede forsøgsprojekter fordelt efter ansøgertype, pct.

3. Størrelsen på de bevilligede tilskud

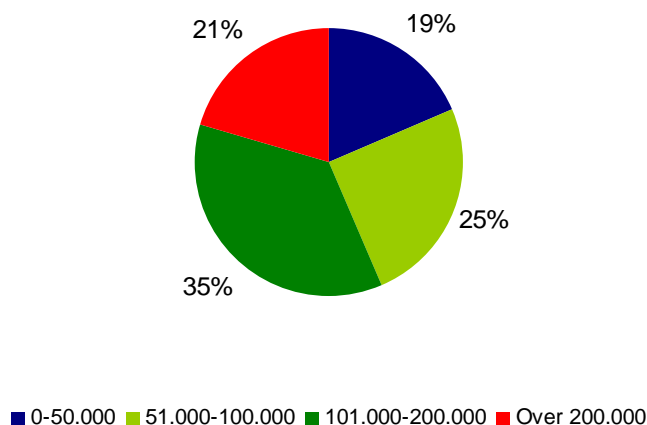
Der er ingen regler for hvor små eller store tilskud, der kan ydes fra Landdistrikts-puljen, men der ydes typisk ikke tilskud over 500.000 kr. til forsøgsprojekter.

I 2007 blev der i gennemsnit givet ca. 140.000 kr. i støtte pr. forsøgsprojekt. Ca. 60 pct. af projekterne modtog tilskud mellem 51.000 kr. og 200.000 kr. I 2007 var der således 25 pct. af projekterne, der modtog støtte på mellem 51.000 kr. og 100.000 kr. og 35 pct. af projekterne, der modtog støtte på mellem 101.000 kr. og 200.000 kr.

19 pct. af projekterne har modtaget støtte på under 50.000 kr., og 21 pct. af projekterne modtog støtte på over 200.000 kr.

Tendensen er, at de fleste projekter får tildelt relativt små beløb, hvilket er udtryk for et ønske om at støtte mange projekter, selvom det ikke altid er muligt at støtte projekterne med de fulde beløb. Det er desuden Velfærdsministeriets ønske, at der er en vis lokal medfinansiering af projekterne, om end dette ikke er et krav.

Figur: 3 Støttede forsøgsprojekter fordelt efter tilskuddets størrelse, pct.

4. Forsøgsprojekternes geografiske fordeling

Af tabel 1 fremgår det, at projekter i alle regioner har modtaget støtte fra Landdistriktspuljen for 2006. Region Midtjylland tegner sig for den største andel af projekterne, idet flere end 46 forsøgsprojekter har hjemsted her.

Derefter følger Region Nordjylland og Region Syddanmark med henholdsvis 38 og 36 projekter. I Region Sjælland har 22 projekter modtaget tilskud. Færrest projekter har hjemsted i Region Hovedstaden. Der er her hovedsageligt tale om projekter med adresse på Bornholm.

Tabel 1: Geografisk fordeling af støttede forsøgsprojekter

Region Nordjylland	36 projekter
Region Midtjylland	46 projekter
Region Syddanmark	38 projekter
Region Hovedstaden	9 projekter
Region Sjælland	22 projekter

Forsknings- og informationsprojekter

En del af Landdistriktspuljens midler anvendes til at støtte forsknings- og informationsprojekter. Formålet hermed er at støtte projekter, der bidrager med bredt målrettet information om landdistrikternes udviklingsmuligheder og udfordringer.

I 2007 har i alt 13 projekter modtaget informationsmidler under Landdistriktspuljen, hvilket svarer til en samlet bevilling på ca. 2,6 mio. kr.

Derudover støtter Landdistriktspuljen Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikterne, som er oprettet pr. 1. juli 2006 ved Syddansk Universitet. Instituttet har i 2007 modtaget 1.875.000 kr. til sine aktiviteter i henhold til resultatkontrakt mellem ministeriet og Syddansk Universitet.

Endelig har Landdistrikternes Fællesråd modtaget 750.000 til informationsaktiviteter på landdistriktsområdet.

Oversigt over støttede projekter

1. Forsøgsprojekter

Forsøgsprojekter fordelt efter emne		
Projektitel	Beløb bevilget, kr.	Ansøger
Erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme		
Regionale Erhvervsinnovatører	240.000	Teknologisk Institut
Udbygning af netværk til præsentation af nordjyske specialiteter	240.000	Rådet for Agroindustri
Skabelsen af butik "Viktoria Arden"	175.000	Cafe Viktoria - Værestedet i Arden
Produktion af organisk gødning af biomassefiber	200.000	Foreningen Bio Energipark Tønder
Fælles markedsføring af virksomheder langs hærvejen i Aabenraa Kommune	180.000	Hovslund Skoledistrikts Fremme
Udvikling af produkter og arbejdspladser i et afgrænset geografisk område	270.000	Vadehav Marsk og Mad
Netværket af små fødevarerproducenter i Odsherred	75.000	Odsherred Erhvervsråd

Liv på Landet	150.000	Gudenådalens Familielandbrug
Center for Planteressourcer, Langeland	180.000	Langeland Kommune
Oplevelsesøkonomi og fælles markedsføring af virksomheder langs Drivvejen	300.000	Netværksgruppen "RingNet"
Netværk for små fødevarerproducenter - Lokale Mad Originaler	175.000	EUC Nordvest
Håndværk uden grænser	110.000	Svaneke Købmandshandel anno 1836
Kulturelle iværksættere i Thy	100.000	Sydthy Erhvervs- og Uddannelsescenter
Det smager af Thy	350.000	Landsbygruppen Thy
Vestjyske Fjorde - udvikling af netværk mv.	200.000	Lemvigegnens Landboforening
Fyrbøder til det bornholmske kunsthåndværkerfyrtårn	75.000	ACAB
Kunst og erhverv - en tretrinsraket	180.000	Erhvervsudvikling Karby
Strategisk samarbejde om udvikling af underskoven af mikro- og små økologiske fødevarer virksomheder i landdistrikterne	220.000	Økologisk Landsforening
Bæredygtig erhvervsudvikling i Lejre Kommune	200.000	REUR - Roskilde Egnens Erhvervsudviklingsråd
Fra kulturmiljøer til kreative og innovative virksomheder i Gribskov Kommune	140.000	Gribskov Kommune - Kultur og Fritid
Gastronomisk turisme netværk	250.000	Fonden Fyntour
Nordiske bier som bierhverv	170.000	Danish Bee Consult
Kulinarisk oplevelsesturisme på småøerne: ressourcer, udvikling og branding	130.000	Småøernes Fødevarer-netværk
Nyttiggørelse af ilanddrevet tang	250.000	Bornholms Regionskommune, Faste anlæg
Lokalområdets muligheder for nicheproduktion i brint & brændsels-celle teknologi til marine og søfarts applikationer	110.000	Samsø Energiakademi
Kompetenceudvikling af turismevirksomheder i landdistrikterne - formidling i netværk	325.000	Storstrøms ErhvervsCenter

Innovation gennem netværk mellem erhvervskvinder fra virksomheder i landdistrikter og byområder i Vendsyssel	300.000	Frederikshavn Erhvervsråd
Fremme af lokalt producerede fødevarer igennem netværket Regional Madkultur Sjælland	125.000	Erhvervs- og Videncenter Sjælland
Forskning og information		
Viden om - et ressourcekatalog for forbrugere, foreninger mv.	240.000	Dansk Landbrug Sydhavsøerne
Kultur- og fritidsaktiviteter		
Udvikling i landsbysamfundet	40.000	Arbejdsgruppen vedr. Forsamlingsgaarden v/ Ravsted Sogns Borgerforening
Lokal igangsætter og nye fritids- og kulturaktiviteter i Bredebro	200.000	Bredebro Idrætscenter
Salling Forsamlingshus - Kraftcenter i lokalsamfundet	50.000	Foreningen Salling Forsamlingshus
Økologiske Sommeraftener	50.000	Foreningen Økologiske Sommeraftener
Sindal Mølle	15.000	Knud Gammelgaard
Hvad mon man laver på landet? Børn og voksne kigger med!	60.000	Vestsjællands 4H
Spændende aktiviteter i læ og tørvejr i naturen	45.000	Vestsjællands 4H
Maritimt fællesskab i Genner Bugt	100.000	Strandskaderne
Styrke Fællesskabet i Landsbymiljø v. Bovlund Forsamlingshus	20.000	Bovlund Teater- og Foredragsforening
Græsrodsradio - lyt om nyt på landet	45.000	Støtteforeningen Radio Valdes Venner
Optimal udnyttelse af forholdene ved Ejerslev Havn	45.000	Foreningen for Ejerslev Havn
Huset på Næsset	40.000	Huset på Næsset
Projekt "Teiresias"	45.000	Prometheus
Branding af oplevelsespark i Kjellerup	110.000	Aktivitetshuset Kernen
Nissum Fjord Netværket	250.000	Nissum Fjord Styregruppe
Thy Madfestival 2007	100.000	Det Thylandske landøkonomiske Selskab

Levendgørelse af Sømosen og dens glømte kulturhistorie	60.000	Venneforeningen for Thorup Lokalhistoriske Arkiv
==/ UBU ROI	40.000	Ungdomsskolen Skive
Multicom - et kulturhus der især retter sig mod unge i lokalområdet	150.000	Startskuddet
Landsbyforeningerne i Vokslev vil redde Huul Mølle	130.000	Vokslev Borgerforening
Kunst- og kulturcenter Sølyst 2007	60.000	Foreningen til etablering af Kunst- og Kulturcenter Sølyst
Vikingebyen i Sebbesund	60.000	Vikingebyen i Sebbesund
Styrkelse og udvikling af samarbejdet mellem fritidsorganisationer - såvel den danske skole og børnehave som den tyske skole og børnehave	25.000	Øster Højst Skole, Ungdoms- og Idrætsforening
Gang i Torslev Borgerforening	20.000	Torslev Borgerforening
Natur- og kulturdatabase i Søhøjlandet	160.000	Søhøjlandets Økomuseum
Kulturformidling i lokalsamfundet	40.000	Lokalrådet Korinth & Øster Hæsing
Gode råvarer - sund og velsmagende mad	50.000	Landbrugsmessen Gl. Estrup v/ Peter Hoe
Kalvslund sognegård	75.000	Kalvslund Borgerforening
Et billede af Bedsted	40.000	Bedsted Sogn Borgerforening
Etablering af ny multikunstgræsbane i Tuse/Allerup lokalområde i Ny Holbæk Kommune	60.000	Tusehallen
Skovsgård Multihus - udvikling af et aktivt miljø for alle aldre i et landdistrikt	40.000	Skovsgård Idrætscenter - Multihus
Sakskøbing - Æblets hovedstad	40.000	Hotel Saxkøbing
Projekt Skrave på landkortet	90.000	Skrave Ungdoms- og Idrætsforening
Kultur og samvær i Himlingøje	30.000	Himlingøje Bylaug
Kunst- og kulturfestival i Grønhøj	90.000	Frivillige i Grønhøj
Forsat liv på Nordpolen - 2. del	75.000	Landsbyrådet for Herskind/Skivholme
Interaktiv elektronisk naturformidling - et udviklingsprojekt i Rold Skov Natur- og Kulturcenter	50.000	Rold Skov Natur- og Kulturcenter

Projekt "ud i idrætten" for 10-13 årige i Hadsund	33.600	Hadsund Skole og Hadsund Motion
Kulturkøbmanden - som lokalt udviklingslokomotiv	90.000	S/I Kulturkøbmanden
Liv i oplandet	30.000	Margit Borg-Jensen
Dansk revyfestival	100.000	Dansk Revyfestival
Videreudvikling og forankring af samspillet mellem ungdommens ressourcer og lokalområdets øvrige ressourcer	200.000	Egvad Kommunale Ungdomsskole
Klubbernes Open Air Festival 2007	100.000	Landsforeningen Ungdomsringen
Contemporay Visual Art Centre Vestjylland	100.000	Foreningen ET4U
Udvikling af 4H i landdistrikterne	15.000	Bornholms 4H
Miljøforbedringer og ressourcebesparelser		
Boligopvarmning med lokalt biomasse	100.000	Sydhavsøernes Landboforening
Landdistriktsudvikling via decentrale bæredygtige spildevandsløsninger	200.000	Udvikling af Landboliv
Tværgående udviklingsprojekter		
Udredning af fremtidsmulighederne for FASTERHOLT	75.000	Fasterholt Borgerforening
Pilotprojekt for opstart af lokalkredse	200.000	Landsforeningen af Landsbysamfund
Vores Landdistrikter - om potentialer, ressourcer og lysten til at udvikle	150.000	Kalundborg Kommune
Smagfulde Rækker Mølle - Strategi for landdistriktsudvikling	140.000	Foreningen Kultur i Rækker Mølle
Barn af et landdistrikt	80.000	Lokalråd Hashøj NV
Herrup som moderne landsby	170.000	Herrup- Bjergby Fællesforening
Lokale ressourcer som basis for landdistriktsudvikling	150.000	Vesthimmerlands Kommune
Skovlandet - identitet og profilering af den sydlige del af Silkeborg Kommune	200.000	Arbejdsgruppen for lokalråd for Vinding, Vrads og Bryrup

Udviklingscenter for foreninger og mindre innovative virksomheder - UFV	80.000	LV-Gruppen
Hovborg-filmen, en film der byder indenfor	50.000	Hovborg Lokalråd
Viborgs Landdistrikter - En ny og samlet strategi	420.000	Tjele Landsbyråd
Hvordan udnyttes et lokalområdes vilkår og værdier fremadrettet?	55.000	Event & Aktiv - Forum for Sydmors
Projektkonkurrence i Ringkøbing-Skjern Kommunes landdistrikter	290.000	Ringkøbing-Skjern Kommune
Udvikling i lokalsamfund gennem lokale ressourcer og potentialer - et mobilt læringskoncept	225.000	KVL, Center for skov, Landskab og Planlægning
Døstrup - Fremtid og vækst	75.000	Døstrup Idrætsforening
Bro eller ingenmandsland mellem storkommunerne	100.000	Fællesinitiativet ved Troldhedens Foreninger
Lokalråd Gudme	50.000	Hesselagers Sogns Borgerforening
Netværket "Ålbæks ressourcer og muligheder"	50.000	Aalbæk Borgerforening
Kulturelt Ressourcekatalog	130.000	Brandbjerg Højskole
Lokalt Samspil 2007	125.000	Landsbygruppen Thy
Afdækning af værdier og ressourcer i den Nye Hedensted Kommunes landdistrikter	230.000	Hedensted Kommune
Øget bosætning på Langeland	220.000	Langeland Kommune
Temadag for aktører i landdistrikterne	75.000	Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Bosætnings- og Erhvervsstrategi på De Danske Småøer	80.000	Torben B. Nielsen
Ny kommune - Nye muligheder	200.000	Svendborg Kommune
Synliggørelse af socialt frivilligt arbejde i den nye Svendborg kommune	125.000	Sydfyns Frivilligcenter
Kortlægning af tomme landejendomme på Nordfyn	240.000	Nordfyns Erhvervsråd/Nordfyns Kommune
Branding af Femø	50.000	Femø Borgerforening

Mariagerfjord - Hævet over vandene	360.000	Landsbyrådet i Hobro Kommune
En hel kommune - udvikling og implementering af en fælles landdistriktspolitik	160.000	Jammerbugt Kommune
Fælles plan for fremtidigt samarbejde	90.000	Højer Design Efterskole
Landsbyforum	110.000	Vordingborg Udviklingsråd for Erhverv og Turisme
Christiansfeld - en levende by	125.000	Christiansfeld Bydelsforum
Landsbyer i bevægelse	180.000	CVU Sønderjylland, University College
Udvikling af bæredygtige foreninger når 1+1 ikke kun skal give 2	250.000	Sønderjyske madglæder
Iværksætterier – en mulighed for landdistrikterne	75.000	LandboSyd
Landsbyer og parcelhuskvarterer - videndeling og udviklingsmuligheder	250.000	Landliv A/S
Viden, muligheder og livskvalitet i landdistrikterne	70.000	Djurslands Landboforening
Værktøj til en fremtidsproces for positiv vækst i Norddjurs Kommune	250.000	Norddjurs Kommune
Vækstgruppen for landdistriktsudvikling i Ny Holstebro Kommune	140.000	Ny Holstebro Kommune
Fra Kølby til Hou - udvikling og dialog i Ny Aalborg Kommune	170.000	Landsbyerne i Aalborg Kommune
3Ø udviklingsplan for Askø/Lilleø, Femø og Fejø	120.000	Fejøforeningen
Vision Morsø 2010 - landdistriktsudviklingsprojekt - Kodeks for godt medborgerskab på Mors	230.000	Landdistriktsrådet for Morsø Kommune
Thy - et aktivt liv i naturen	250.000	Surfklubben NASA
Kortlægning, kvalificering og aktivering af lokale kvaliteter i Struer Kommunes landdistrikter	180.000	Struer Kommune
Stenild - En borgernes udviklingsplan plan	75.000	Stenild Foredrags- og Aktivitetsforening
Nautrup som aktivt leve- og bosted	120.000	Else Marie Poulsen
Landsbysamvirke for landsbyerne i Ny Skanderborg Kommune - fysisk og digitalt netværk	100.000	Landsbysamvirket

Brande Ærø som Vedvarende Energi Demonstratorium gennem lokal forankring	230.000	VE-organisationen Ærø
En fremtidssikret strategisk planlægning i landdistrikterne i feltet mellem landbrugsstrategi og kommuneplanstrategi	170.000	Skive Kommune
Ressourcebaseret og deltagerdrevet landdistriktsudvikling i Ny Vejle Kommune	425.000	Vejle Kommune
Landdistriktsinnovator i Vesthimmerland	250.000	Landsbyudvalget for Vesthimmerland Kommune
Aktivering af idrætsforeningernes sociale kapital i landdistriktsudviklingen	250.000	DGI-Østjylland
Netværk og Lokalsamfund - Som ressourcer i landdistrikterne	90.000	Frederikshavn Kommune
Iværksættelse af fælles miljø- og naturformidling for jordbrugere og deres lokalsamfund	60.000	Århus-Hadsten Landboforening
Strategier og handlingsplaner for udviklingen i de udvalgte lokalsamfund i Faaborg-Midtfyn Kommune	190.000	Fynsland - Lokalsamfund i Faaborg-Midtfyn Kommune
Sammenhæng i Valsgård – netværk på tværs	110.000	Valsgård IF 83
Udvikling af Favrskov Kommunes 37 forsamlingshuse	310.000	Initiativgruppen for landsbyråd og Favrskov Kommune
Kom godt ind i Ny Tønder Kommune	140.000	Tønder Kommunes Landdistriktsråd
Ny udsigt fra Skamlingsbanke!	200.000	Kolding Sjølund Udvikling
Bælum som trækraft for en positiv udvikling	100.000	Bælum Solbjerg Skole
Sindal - synlig og attraktiv	150.000	Sindal Udviklingscenter
Skave 2010 - Skaves fremtid i den nye Holstebro Kommune	150.000	Styregruppen for Skaves fremtid
Børn, bosætning og kultur på landet	130.000	Børnekulturcenter Trekanten
Det lokale demokrati som et levevilkår på landet - med afsæt i skoler og børneinstitutioner	150.000	Morsø Kommune
Dialog over det åbne land	100.000	Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig

Lokale handlingsplaner - hvordan?	125.000	Haderslev Kommune
Projekt Landkort	135.000	Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret
Nærdemokratisk formulering af en landdistriktspolitik i den nye Silkeborg Kommune	200.000	Silkeborg Kommune
Kortlægning af natur- og landskabsressourcer	250.000	Sønderborg Kommune
Succesfuld kommunesammenlægning - få liv i dialogen	230.000	Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret
Når vi ved hvem vi er	75.000	Midtdjurs Kommune
Etablering af borgerinddragelse i landdistrikternes udvikling	175.000	Midtdjurs Kommune
BBS på nettet	15.000	Bornholmske Borgerforeningers Samvirke
Borgerinddragelse i udarbejdelse af strategi og politik for landdistrikterne i Herning Kommune	60.000	Herning Kommune

2. Forsknings- og informationsprojekter

Informationsprojekter		
Projekttitle	Beløb bevilget, kr.	Ansøger
Resultatkontrakt mellem Velfærdsministeriet og Institut for forskning og Udvikling i Landdistrikterne	1.875.000	Institut for Forskning og Udvikling i Landdistrikterne
Informations- og netværksopgaver 2007	750.000	Landdistrikternes Fællesråd
Råd til landdistrikter	150.000	Per Henrik Hansen
Jagten på landlivet / 100 mio. ledige kvadratmeter - og ingen danser	200.000	Documentary.dk
Små skoler på landet	52.350	Landdistrikternes Fællesråd
Ekstra oplag af pjecen: Kørekort til landdistrikterne	7.310	Landdistrikternes Fællesråd
Oplysningsrejse til 77 kommuner med landdistrikter	124.250	Landsforeningen af Landsbysamfund
Landbolivet i medierne	500.000	Aarhus Universitet/ Institut for Informations- og medievidenskab
At se muligheder og at skabe synlige resultater	350.000	Leader+ Udviklingsprojekt Nordjylland-Vest
Landtur07 Sydhavsørerne	57.077	Dansk Landbrug Sydhavsørerne
Formidling af landdistriktsprojekt	250.000	Norddjurs, Ringkjøbing-Skjern og Skive Kommuner
New Scandinavian Cooking på Lolland-Falster, Fejø og Lilleø	150.000	Kommunesamarbejdet Lolland-Falster
Langt ude - et liv i de nordiske randområder	527.214	DR
Idéudvikling til en film om Emil, Emilie og erhversmuligheder i landdistrikterne 2020	200.000	Nature Consult
Godt naboskab - nye dialoginitiativer i landdistrikterne	75.000	LandboSjælland

Baggrund for Velfærdsministeriets Landdistriktspulje

I dette afsnit beskrives Velfærdsministeriets Landdistriktspulje, ministeriets rolle i forhold til landdistriktsområdet samt regeringens rådgivende udvalg på landdistriktsområdet.

1. Velfærdsministeriets Landdistriktspulje

Velfærdsministeriets Landdistriktspulje har i perioden 1994-2007 givet tilskud til en række forsøgs-, forsknings- og informationsprojekter i landdistrikterne. I 2007 var der afsat 23,7 mio. kr. i puljen.

Landdistriktspuljen yder primært tilskud til forsøgsprojekter, der kan medvirke til at forbedre landdistrikternes udviklingsmuligheder. Projekterne omfatter bl.a. kultur- og fritidsaktiviteter, erhvervsudvikling, beskæftigelsesfremme, netværk og borgerinddragelse i landdistrikter samt oplysning. Herudover yder puljen tilskud til forsknings- og informationsprojekter, der belyser landdistrikternes udviklingsvilkår og informerer om udviklingsmulighederne i landdistrikterne.

Formålet med Landdistriktspuljen er:

- At skabe nye, utraditionelle og varige arbejdspladser i landdistrikterne, herunder nicheproduktion, evt. som en kombination af privat og offentligt arbejde.
- At styrke bosætningen i landdistrikterne.
- At styrke integrationen af nye landdistriktsborgere, såvel danskere som nydanskere.
- At fastholde og udvikle den offentlige og private service i landdistrikterne, herunder styrke initiativer til opretholdelse af basale servicefaciliteter.
- At styrke de lokale kulturaktiviteter.

- At styrke sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige initiativer rettet mod børn og unge i landdistrikterne, herunder aktiviteter for socialt svagt stillede børn og unge.
- At belyse landdistrikternes udviklingsvilkår, herunder erhvervsvilkår og befolkningens levevilkår.

Landdistriktspuljen yder tilskud til foreninger, enkeltpersoner, selvejende institutioner eller lignende, amtskommuner, kommuner og offentlige institutioner. Enkeltpersoner vil dog kun kunne opnå tilskud til almennyttige projekter, dvs. projekter der retter sig mod en bred kreds af personer.

2. Forsøgsprojekter

Ved fordelingen af 2007-puljen blev der lagt særlig vægt på projekter, der enten havde til formål at sætte fokus på et lokalområdes ressourcer, muligheder, kvaliteter mv. (f.eks. i form af et ressourcekatalog/ en strategi/ en handlingsplan/ branding); eller projekter, der i lyset af kommunalreformen satte fokus på landdistriktsudvikling i de nye kommuner.

Ved tildeling af tilskud til forsøgsprojekter bliver der i øvrigt lagt vægt på:

- At projektet har et udviklingspotentiale og bidrager til at forbedre lokalområdets udviklingsmuligheder.
- At projektet har længerevarende perspektiver, således at igangsatte aktiviteter fortsætter efter bevillingsperioden.
- At projektet bygger på et folkeligt engagement og har en lokal forankring, dvs. gennemføres af lokale grupper.
- At projektet bidrager til udvikling af samarbejder primært mellem foreninger og lokalsamfund og sekundært mellem myndigheder, institutioner (fx børneinstitutioner og skoler) og virksomheder
- At erfaringerne fra projektet formidles til en bred kreds af interesserede.

Hvis ansøger er en kommune eller en region lægges der vægt på, om denne har formuleret en landdistriktspolitik. Endvidere lægges der vægt på kvalitet og omfang af borgerinddragelse i projektet.

Herudover skal projektet kunne gennemføres inden for rammerne af gældende lovgivning. Det er desuden en fordel, at der til projektet er søgt og opnået støtte fra andre puljer, fonde el. lign, herunder også fra andre ministerier.

Landdistriktspuljen kan medfinansiere projekter under akse 3 og 4 i EU's landdistriktprogram. Forudsætningen for at opnå støtte til medfinansiering er, at det ansøgte projekt falder inden for Landdistriktspuljens formål og kriterier.

Der ydes *ikke* tilskud til:

- Egentlig erhvervsaktivitet, som vil kunne indebære konkurrenceforvridning.
- Enkeltstående anlægsaktiviteter eller almindelige vedligeholdelsesopgaver, herunder til halbyggeri, ombygning/istandsættelse af forsamlingshuse, trafiksanering eller sti-anlæg.
- Enkeltstående IT-projekter som fx anlæg af bredbåndsnet.
- Turistanlæg og -faciliteter, herunder til oprettelse af museer, besøgsmaal, informationstavler eller turistbrochurer.
- Erhvervelse af fast ejendom.

Der kan dog i begrænset omfang ydes tilskud til materialer, inventar og lignende, såfremt udgifterne hertil udgør en mindre del af et bredere projekt.

3. Forsknings- og Informationsprojekter

Udover forsøgsprojekter yder Landdistriktspuljen tilskud til forsknings- og informationsprojekter. Der er løbende ansøgningsfrist til denne del af puljen.

Projekter, som støttes, har karakter af informationsvirksomhed, der har til formål at belyse landdistrikternes udviklingsvilkår og at informere bredt om udviklingsmulighederne i landdistrikterne. Der kan således være tale om eksempelvis film, tema-dage, skriftlig information og andre initiativer, der kan bringe viden om livet i landdistrikterne ud til en bred skare af mennesker.

Ved tildeling af støtte lægges der vægt på, at projektet bidrager til at øge fokus på og viden om landdistrikter og i det hele taget synliggør landdistrikternes muligheder og udfordringer.

Det vægtes således højt, at der i projektet som udgangspunkt er bredt fokus på information om og udvikling af landdistrikter generelt. Projekterne skal derfor som udgangspunkt heller ikke afgrænses til et særligt geografisk område.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Velfærdsministeriet
Økonomisk Afdeling
Holmens Kanal
1060 København K
Telefon: 33 92 93 00
E-mail: vfm@vfm.dk
www.vfm.dk

Endvidere kan man via ministeriets hjemmeside få information om de projekter, som er bevilget støtte i perioden 2005-2007.

Velfærdsministeriet og landdistriktsområdet

Velfærdsministeriet har det koordinerende ansvar i forhold til regeringens landdistriktspolitik. Herudover har flere ministerier fokus på landdistrikterne i forskellige mere sektorspecifikke sammenhænge.

Regeringens landdistriktspolitik drejer sig overordnet om at sikre landdistrikternes attraktivitet både for dem, der allerede bor der, og for dem der overvejer at flytte derhen. Det er regeringens mål at skabe de bedst mulige rammer for, at bosætning og erhvervsliv kan udvikle sig gunstigt i landdistrikterne. Det indbefatter fx, at der både er offentlige og private servicetilbud inden for en rimelig pendlerafstand. Det er samtidig vigtigt, at de lokale beboere og kommunerne selv kan udfylde rammerne under hensyntagen til lokale udviklingsmuligheder, behov og ønsker. Et redskab til dette er fx formulering af en landdistriktspolitik.

Regeringen igangsætter løbende initiativer, der har til formål at styrke landdistrikterne. Indsatsområderne samt udviklingen i landdistrikterne og de udfordringer, som landets tyndbefolkede områder står overfor, er senest beskrevet i regeringens landdistriktsredegørelse til Folketinget afgivet i april 2007. Redegørelsen er tilgængelig på Velfærdsministeriets hjemmeside.

1. Regeringens rådgivende udvalg på landdistriktsområdet

I 2005 blev der dannet et nyt rådgivende udvalg på landdistriktsområdet som afløsning for Velfærdsministeriets hidtidige landdistriktsgruppe. I udvalget er repræsenteret landdistriktsaktører bredt inden for erhvervsliv, kultur, landdistriktsforeninger og miljø.

Det rådgivende udvalg kan rådgive alle ministre på arbejdsområder, der har landdistriktsaspekter. Udvalget bidrager bl.a. med generel orientering til de relevante

ministre om udfordringer og muligheder i landdistrikterne, foreslår forskningsprojekter og fungerer som forum for diskussioner på tværs af sektorgrænser.

Det rådgivende udvalg på landdistriktsområdet består af:

- Velfærdsminister Karen Jespersen
- 4H, der er en almennyttig forening, der har til formål at skabe selvstændige, nysgerrige, ansvarlige og engagerede børn og unge ved praktiske og kreative aktiviteter med fx natur, dyr, jord og mad. Formålet er også at give børn og unge indflydelse, indsigt i demokrati og erfaring med selv at skabe udvikling og aktivitet. 4H har rødder i landbruget og landbokulturen og rækker ind i det moderne bysamfund. De 4 H'er står for: Hånd, Hoved, Hjerte og Helbred. 4H har 5.500 medlemmer i 125 klubber og 4H gårde.
www.danmarks4h.dk
- De Samvirkende Købmænd, der er brancheorganisation for ca. 1.300 købmænd i og uden for kæder. Medlemmerne har tilsammen en markedsandel på ca. 1/3 af dagligvaresalget i Danmark. Organisationen, som blev stiftet i 1907, varetager medlemmernes interesser ved at forsøge at influere lovgivning, der berører dagligvarehandlen, fx inden for butikstrukturudviklingen og lukkeloven.
www.d-s-k.dk
- Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), der er hovedorganisation for 5.000 lokale foreninger og 1,3 mio. medlemmer. DGI har til formål at styrke de frivillige foreninger som ramme om idræt med vægt på fællesskab, udfordring og sundhed. DGI tilbyder medlemsforeningerne kurser, stævner, turneringer samt varetager de lokale foreningers interesser i forhold til lovgivning og idrætspolitiske spørgsmål. DGI blev dannet ved sammenslutning af to organisationer i 1992.
www.dgi.dk
- Friluftsrådet, der er en paraplyorganisation for 93 organisationer, der varetager friluftsanser i Danmark. Friluftsrådets formål er at støtte og opmuntre til friluftsliv og naturforståelse under hensyntagen til natur og miljø. Rådet har til opgave at varetage de tilsluttede organisationers og den al-

mene befolknings behov for og interesser i friluftsliv. Desuden skal Friluftsrådet fungere som rådgivende organ over for offentlige myndigheder.
www.friluftsradet.dk

- Kommunernes Landsforening (KL), der er interesse- og medlemsorganisation for kommunerne i Danmark. KL opstod i 1970 som følge af den daværende kommunalreform. Det er KL's opgave at varetage kommunernes fælles interesser, bistå de enkelte kommuner med rådgivning og serviceydelser samt sørge for aktuel og relevant information til kommunerne.
www.kl.dk
- Landbrugsraadet, der er erhvervsorganisation for jordbruget og fødevarerindustrien og blev stiftet i 1919. Landbrugsraadet har til formål at varetage interesserne for landbrug, gartneri, akvakultur og fødevarerindustri med henblik på at styrke sektorens konkurrenceevne og omdømme. Landbrugsraadet repræsenterer endvidere sektoren i fælles anliggender over for omverdenen.
www.landbrugsraadet.dk
- Landdistrikternes Fællesråd, der blev stiftet 1997 og er en paraplyorganisation, der arbejder for at forbedre vilkårene for borgere, erhvervsliv og den offentlige og private service i landsbyerne og landdistrikterne med henblik på at styrke bosætningen. Fællesrådet virker gennem netværks-samarbejde, oplysnings- og rådgivningsvirksomhed og repræsenterer og formidler fælles holdninger for medlemmerne.
www.landdistrikterne.dk
- Landsforeningen af Landsbysamfund, der blev oprettet i 1976 og repræsenterer ca. 500 medlemsorganisationer. Foreningen varetager lokalsamfundenes, landsbyernes, udkanternes og landdistrikternes interesser og arbejder for at influere lovgivning og planlægning samt formidle viden og rådgive om landdistriktsforhold. Medlemsbladet Landsbynyt udkommer til ca. 650 modtagere; foruden medlemsforeninger og kommuner også til abonnerende folketingsmedlemmer og ministerier.
www.lal.dk og www.landsbynettet.dk
- Sammenslutningen af Danske Småøer, der blev stiftet i 1974 og består af 27 øer fordelt over hele landet. Formålet med foreningen er at forbedre

kontakten mellem øernes befolkninger, at skabe og udbygge kontakter til private og offentlige institutioner samt at fremme bosætning, erhvervsudvikling og oplysning om øerne. Foreningen arbejder for at fremme øernes interesser over for myndigheder og samarbejdsorganisationer.

<http://www.danske-smaaoer.dk/>